

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Prezenta traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Această traducere nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea indicația cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul acestui document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Notă de informare privind jurisprudența Curții Nr. 105

Februarie 2008

Ramanauskas c. Lituaniei - 74420/01

Hotărâre 5.2.2008 [GC]

Articolul 6

Procedură penală

Articolul 6-1

Proces echitabil

Condamnare pentru infracțiunea de luare de mită, comisă ca urmare a unei instigări din partea poliției: violare

În fapt: Reclamantul era procuror. Conform declarațiilor sale, el a fost contactat, prin intermediul unei persoane cunoscute, de către o persoană necunoscută, care s-a dovedit a fi ofițer într-o unitate de poliție specializată în lupta împotriva corupției. Ofițerul de poliție i-a oferit reclamantului mită în mărime de USD 3,000 în schimbul promisiunii de a obține achitarea unui terț. Inițial reclamantul a refuzat oferta, însă a acceptat-o în cele din urmă, după ce ofițerul de poliție i-a repetat propunerea de mai multe ori. Ofițerul de poliție și-a informat superiorii și, în ianuarie 1999, Vice-Procurorul General a autorizat simularea săvârșirii unui act de mituire de către ofițerul în cauză. La scurt timp după aceasta, reclamantul a primit mita de la ofițerul de poliție. În august 2000 el a fost găsit vinovat de acceptarea unei mite în mărime de USD 2,500 și condamnat la pedeapsă cu închisoarea. Hotărârea a fost menținută în apel. Respingând recursul reclamantului, Curtea Supremă a reținut că nu existau dovezi că negocierile inițiale cu reclamantul ar fi avut loc în urma instrucțiunilor poliției; că autoritățile ar fi fost informate numai după ce reclamantul a căzut de acord să accepte mita și că, prin autorizarea acțiunilor ulterioare ale ofițerului de poliție, acestea doar s-au alăturat unui act de natură penală aflat în derulare. Potrivit

Curții Supreme, problema instigării nu a avut niciun efect asupra calificării juridice a comportamentului reclamantului.

În drept: Autoritățile naționale nu pot fi scutite de responsabilitatea pe care o poartă pentru acțiunile ofițerilor de poliție susținând că, deși în exercițiul unor atribuții de serviciu, ofițerii ar fi acționat "în calitate de persoană particulară". Este deosebit de important ca autoritățile să-și asume această responsabilitate, în circumstanțele în care faza inițială a operațiunii s-a desfășurat în lipsa oricărui cadru legal sau a unei autorizații judecătorești. Mai mult decât atât, autorizând ofițerul de poliție să simuleze acte de dare de mită și scutindu-l în același timp de orice răspundere penală, autoritățile au legitimat faza preliminară *ex-post facto* și au făcut uz de rezultatele ei. În plus, nu s-a dat o explicație satisfăcătoare cu privire la considerentele sau motive de natură personală care l-au făcut pe agent să contacteze reclamantul din proprie inițiativă, fără a aduce chestiunea în atenția superiorilor săi, sau referitor la motivele pentru care acesta nu a fost urmărit penal pentru faptele sale din acea fază preliminară. Referitor la acest aspect, Guvernul n-a făcut decât să invoce faptul că toate documentele au fost distruse. Prin urmare, responsabilitatea autorităților pentru acțiunile ofițerului și a cunoscutului reclamantului de dinaintea autorizării simulării dării de mită este angajată. Orice altă soluție ar permite eludarea principiilor aplicabile, deschizând calea pentru abuz. Acțiunile ofițerului de poliție și a cunoscutului reclamantului au depășit cadrul unei anchete pasive a unei activități de natură penală în derulare: nu a existat nicio dovadă a faptului că reclamantul ar fi comis vreo infracțiune anterior, în special infracțiuni legate de corupție; toate întâlnirile dintre reclamant și ofițerul de poliție au avut loc din inițiativa celui din urmă; și, reclamantul pare să fi fost rugat în mod insistent atât de agent cât și de cunoscutul său să comită fapte de natură penală, deși nu exista vreo dovadă obiectivă care să demonstreze că reclamantul ar fi avut intenția să comită astfel de fapte. De-a lungul procesului, reclamantul a susținut că el a fost instigat să comită infracțiunea. Respectiv, autoritățile și instanțele naționale ar fi trebuit, cel puțin, să efectueze o examinare minuțioasă a faptului dacă autoritățile au provocat sau nu comiterea unei fapte penale. În acest sens, ele trebuiau să verifice, în mod special, motivele pentru care operațiunea a fost montată, gradul de implicare a poliției în comiterea infracțiunii și natura oricărei instigări sau presiuni la care a fost supus reclamantul. Acest aspect era cu atât mai important, cu cât cunoscutul reclamantului, care inițial i-a făcut cunoștință cu ofițerul de poliție și care pare să fi jucat un rol important în succesiunea evenimentelor care au condus la darea de mită, nu a fost niciodată chemat ca martor deoarece nu a putut fi găsit. Reclamantul ar fi trebuit să aibă posibilitatea să-și expună poziția în privința fiecăruia dintre aceste aspecte. Cu toate acestea, autoritățile naționale au negat existența unei instigări din partea poliției și nu au întreprins nicio măsură pe durata procesului în vederea efectuării unei analize serioase a alegațiilor reclamantului. Mai precis, ele nu au făcut nicio încercare de a clarifica rolul jucat de protagoniștii implicați în cazul reclamantului, în pofida faptului că soluția de condamnare s-a bazat pe dovezi care au fost obținute ca urmare a instigării din partea poliției de care s-a plâns reclamantul. Curtea observă motivația Curții Supreme conform căreia odată ce vinovăția reclamantului a fost stabilită, întrebarea dacă a existat vreo influență exterioară asupra intenției sale de a comite infracțiunea a devenit irelevantă. Or, confesarea unei infracțiuni comise ca rezultat al instigării nu poate înlătura nici instigarea și nici efectele acesteia. Atât acțiunile ofițerului de poliție cât și cele ale cunoscutului reclamantului au avut drept efect instigarea acestuia în vederea comiterii infracțiunii pentru care a fost condamnat. Nu există niciun indiciu că infracțiunea ar fi fost comisă fără intervenția lor. Având în vedere această intervenție

și faptul utilizării ei în procedura penală în discuție, procesul reclamantului nu a fost echitabil.

Concluzie: violare (unanim).

Articolul 41 - EUR 30,000 pentru toate daunele.

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului
Acest rezumat redactat de Grefă nu obligă Curtea.

Apăsați aici pentru [Notele de informare referitoare la jurisprudență](#)

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012.

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Ea nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă nicio responsabilitate pentru calitatea acesteia. Ea poate fi descărcată din baza de date a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din orice altă bază de date căreia HUDOC i-a transmis acest document. Traducerea poate fi reprodusă în scopuri necomerciale cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime împreună cu indicația de mai sus privind drepturile de autor și referința la Fondul Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei. Orice persoană care intenționează să utilizeze fragmente din prezenta traducere în scopuri comerciale este rugată să contacteze adresa următoare: publishing@echr.coe.int

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme

(<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int